

ราชพฤกษ์

Cassia fistula L.

- ชื่ออื่น** กุเพยะ (กะเหรี่ยง - กาญจนบุรี); บูโย ป็อยู เปอโซ แม่หล่าอยู่ (กะเหรี่ยง - แม่ฮ่องสอน); ลักเคยลัก กลือ (ภาคใต้); ราชพฤกษ์ ชัยพฤกษ์ (ภาคกลาง); ลมแล้ง (ภาคเหนือ); คุณ (ภาคกลาง, ภาคเหนือ)
- ชื่อสามัญ** Golden shower
- ลักษณะทั่วไป** ไม้ต้น ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ผลัดใบ สูง 5 – 15 เมตร เรือนยอดเป็นรูปไข่แกมรูปร่ม ลำต้นค่อนข้างเปลาตรง เปลือกนอกสีเทาอมน้ำตาล เรียบ หรือแตกลอนเป็นสะเก็ด เปลือกในสีชมพู สีแดงหรือสีส้ม เนื้อไม้สีแดงแกมเหลือง ใบ ใบประกอบขนนกชั้นเดียว เรียงสลับ ใบย่อยรูปไข่ หรือรูปขอบขนานแกมรูปไข่ กว้าง 4 – 8 x 7 – 15 เซนติเมตร โคนใบมน ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม เนื้อใบเกลี้ยง หูใบค่อนข้างเล็กหลุดร่วงได้ง่าย ดอก ออกเป็นช่อกระจุกขนาดใหญ่ ออกที่กิ่งหรือซอกใบ ดอกย่อยสีเหลืองหรือสีเหลืองอมเขียวอ่อน กลีบเลี้ยง 5 กลีบ รูปขอบขนาน ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร หลุดร่วงง่าย กลีบดอกรูปไข่กลับ 5 กลีบ ยาวกว่ากลีบเลี้ยงประมาณ 2 – 3 เท่า เกสรเพศผู้โค้งงอน มี 10 อัน สั้น - ยาวแตกต่างกัน ผล ผลแห้ง เป็นฝักหักข้อ ทรงกระบอกยาว แขนงห้อยลงจากกิ่ง เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 – 2.5 เซนติเมตร ยาว 20 – 60 เซนติเมตร ผิวเกลี้ยงไม่มีขน ฝักอ่อนสีเขียว เมื่อแก่จัดเปลี่ยนเป็นสีดำ เมล็ดสีน้ำตาลเป็นมัน รูปมนแบน ขนาดกว้าง 5 x 8 มิลลิเมตร
- การกระจายตัวตามธรรมชาติ** พบตามป่าเบญจพรรณแล้ง และป่าเต็งรังบางพื้นที่ ภายหลังมีการนำไปปลูกทั่วประเทศหลังจากเป็นไม้ประจำชาติ
- การใช้ประโยชน์** งานสมุนไพร เนื้อไม้ ใช้ในงานก่อสร้าง และนิยมปลูกเป็นไม้ประดับ
- ช่วงการออกดอก/สีดอก** ออกดอกระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ฝักแก่ประมาณเดือนตุลาคม - ธันวาคม ให้ดอกสีเหลือง